

ת"פ 34064/08/21 - מדינת ישראל נגד איימן עריאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 34064-08-21 מדינת ישראל נ' עריאן

לפני כבוד השופט ארז פורת
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשם

איימן עריאן (עצור בפיקוח) ת"ז

גזר דין

1. הנאשם, איימן עריאן, הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירת הצתה בצוותא לפי סעיף 448(א) רישא + 29 בחוק העונשין, התשל"ז-1977. שותפו לעבירה ח' נידון בנפרד בת"פ 33538-08-21 בפני מותב אחר בהליך שהסתיים זה מכבר.

2. על פי עובדות כתב האישום, בלילה שבין ה-30.07.2021 ל-31.07.2021, קשר הנאשם קשר עם חברו ח', להצית את רכבה של המתלוננת, גרושתו של ח'. לביצוע התוכנית הצטיידו השניים במכלים ריקים ונסעו לתחנת דלק ברכבו של ח', כאשר ח' נהג. בהגיעם לתחנה מילא הנאשם את המכלים בדלק. משהתברר לשניים כי אין ברשותם כסף, השאירו בתחנת הדלק את הטלפון הנייד של ח' בתור פיקדון, ונסעו להביא כסף מרכבו של הנאשם, איתו שילמו בעד הדלק.

עם הדלק ברשותם, נסעו השניים לביתה של המתלוננת, כאשר בדרך התחלפו בנהיגה כך שהנאשם נהג ברכב בהגיעם לבית המתלוננת. ח' ירד מהרכב, נטל את המכלים וניגש לרכבה של המתלוננת, מסוג מיני קופר, שחנה בין רכבים אחרים. בזמן זה, הנאשם סובב את הרכב כך שיהיה מוכן להימלט. ח' שפך את החומר הדליק על הגלגל האחורי הימני של רכבה של המתלוננת ושילח בו אש. אז חזר אל הרכב בו המתין הנאשם והשניים נמלטו מהמקום.

האש שאחזה בגלגל התפשטה אל גוף הרכב שהחל לעלות באש. משפחת המתלוננת ושכנים שהבחינו בדליקה, הגיעו למקום וכיבו את האש. כתוצאה מהדלקה נשרף רכב המתלוננת בחלקו האחורי ימני ונגרם נזק לגלגל, פגוש וכנף אחוריים ימניים. כמו כן, נגרם נזק של חריכה ופיח לצדו השמאלי של רכב אחר, השייך לאחיה של המתלוננת, ושחנה בסמוך.

3. הנאשם בן שלושים ללא הרשעות קודמות, נשוי ואב לשני ילדים קטנים. בהמלצת שירות המבחן הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום אלימות רחוב והדין בעניינו נדחה על מנת לאפשר את מיצוי ההליך. שירות המבחן בתסקירו האחרון מיום 19.04.2023, העריך שהנאשם הצליח לנצל את ההזדמנות הטיפולית שניתנה לו, לקח אחריות מלאה על התנהגותו, הביע אמפתיה לנפגעת העבירה ואף התחבר לצורך במתן פיצוי. לאור זאת הערכת שירות המבחן הינה כי גורמי הסיכוי לשיקום גברו, והמלצתו הינה שהנאשם יועמד במבחן לתקופה של שנה במסגרתו ימשיך בטיפול קבוצתי ייעודי לאלימות רחוב; וכן להטיל עליו עונש מותנה ופיצוי למתלוננת.

טיעונים לעונש

4. ב"כ המאשימה הדגישה את חלקו של הנאשם כשותף מלא בתכנון וביצוע העבירה; את העובדה שהוא מי ששילם על הדלק; את תפקידו כנהג שהכין את הרכב למילוט בזמן ששותפו שפך את הדלק והצית בפועל; את הערכים המוגנים והנזקים שנגרמו למתלוננת וכן הנזק הפוטנציאלי שהיה עלול להיגרם מההצתה. הפנתה לגזר הדין בעניינו של ח', השותף, שם קבע בית המשפט שמתחם העונש ההולם נע בין (14) ארבעה עשר ועד (42) ארבעים ושניים חודשי מאסר בפועל, כאשר בשל המלצת שירות המבחן ונסיבות נוספות, הטיל על ח' עונש של (9) תשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. המאשימה הסכימה לקביעת מתחם עונש דומה, מן הטעם של עיקרון אחדות הענישה. לטענתה אין מקום לחרוג מהמתחם משיקולי שיקום גם נוכח התסקיר החיובי כאן והעדר עבר פלילי. המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש בתחתית המתחם בצד עונשים נלווים ופיצוי למתלוננת, ולא לנכות מהעונש את ימי המעצר באיזוק אלקטרוני.

5. ב"כ הנאשם ציין שהנאשם הודה ולקח אחריות, ולא עשה כן בהזדמנות הראשונה, בכדי להביא בפני בית המשפט את עמדת השותף ח' ועמדות המתלוננת ואביה. טענת ההגנה הינה כי חלקו של הנאשם במישור המהותי הוא כמסייע ולא כמבצע בצוותא. הדגיש את היות ח' בעל המניע להצתה והמצית בפועל ולא הנאשם. וביקש שיקבע כי חלקו של הנאשם קטן מחלקו של ח', על בסיס השוני העובדתי המיוחס לכל אחד מהם, למרות הודאת הנאשם בעבירה המוגמרת. הדגיש את הדרך הארוכה שעשה הנאשם עם שירות המבחן, שקיבלה ביטוי בתסקיר האחרון ובהמלצה על אפיק שיקומי. כן טען כי משהוטל על ח' עונש של תשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, עונש שהפך חלוט, המאשימה לא יכולה לטעון למאסר ממשי בתיק זה נוכח עקרון אחדות הענישה. הסנגור עתר לאמץ את המלצות שירות המבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו וטען שלמד את הלקח. הזכיר את אשתו וילדיו וביקש סליחה.

דין והכרעה:

8. הערכים המוגנים העומדים ביסוד העבירות מושא כתב האישום הם הגנה על שלום הציבור, על הביטחון
עמוד 2

האישי וזכות הקניין. הפגיעה בערכים המוגנים כאן היא ברף הבינוני בשים לב לכך שהצתת רכב באישון לילה בחניית בית פוגעת בשלום הציבור ובתחושת הביטחון האישי, ולשליחת אש באשר היא, ובפרט באזור מגורים, מתלווה פוטנציאל נזק הרסני, לו הייתה האש מתפשטת, עניין שלמרבה המזל נמנע כאן. ציון כי הנזק שנגרם בפועל במקרה זה אינו מן החמורים. מדיניות הענישה בעבירות הצתה מכוונת לעונשים שיבטאו את המסוכנות הטמונה בשילוח אש במקום מאוכלס, וכוללת ברגיל, עונשי מאסר בפועל ממושכים:

"רבות נכתב ונאמר אודות חומרתה היתרה של עבירת ההצתה, שתחילתה ידועה "ואחריתה מי ישורנה", שכן מנהגה של האש להתפשט מבלי יכולת שליטה תוך גרימת נזקים ואף סיכון חיי אדם... הצתה נתפסת כעבירה חמורה, לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור..." (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל, בפס' 3 (נבו) 8.11.2012)

9. בעניין סורי הנ"ל, בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של הצעיר, בן תשע עשרה בעת ביצוע העבירות, אשר הצית רכב, לתשעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות בשל נסיבות פרטניות לקולה.

10. ע"פ 2166/18 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 10.05.2018) - המערער, בן תשע עשרה וחצי בזמן ביצוע העבירות, הודה והורשע יחד עם נאשם נוסף קטין בן שבע עשרה ועשרה חודשים בזמן ביצוע העבירות, על כך שהציתו בצוותא, יחד עם אדם נוסף, רכב של אדם אחר בעקבות ויכוח. המערער נשאר ברחוב להתריע והנאשם הקטין, יחד עם האדם הנוסף, הלך עם בקבוק בנזין והצית את הרכב. בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של המערער לתשעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. על הנאשם הקטין הטיל בית המשפט המחוזי עונש של שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. הערעור על גזר הדין התקבל ובית המשפט העליון העמיד את עונש המאסר בפועל של המערער על שישה חודשי מאסר בפועל שירות, מתוך עיקרון אחדות הענישה.

11. עפ 8435/17 דוד נפתלי נ' מדינת ישראל (נבו 7.4.2019) - המערער, יליד 1960, הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה בכך שיחד עם אדם נוסף, שהורשע בסיוע, הצית מונית השייכת לאדם אחר וגרם לה נזק כבד. המערער חשד שבעל המונית קיים קשר רומנטי עם גרושתו. למערער עבר פלילי מגיל צעיר שבגדרו ריצה שלוש עונשי מאסר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בין 8 לבין 22 חודשי מאסר, וגזר את עונשו ל-10 חודשי מאסר בפועל, כן הפעיל במצטבר עונש מאסר מותנה בן 6 חודשי מאסר מהרשעתו הקודמת, ובסך הכל ירצה 14 חודשי מאסר בפועל, בצד עונשים נלווים. הוגש ערעור על חומרת העונש לבית המשפט העליון. שירות המבחן, שהכין כמה תסקירים לאורך ההליך, ציין כי קיימת אצל המערער מוטיבציה לטיפול וצורך ניכר לטיפול אינטנסיבי וביקש דחייה נוספת. בית המשפט העליון מצא כי העונש תואם את רמת הענישה הנוהגת ולא מצא לחרוג מהמתחם שנקבע, אולם מצא להורות כי בנסיבות העניין עונש המאסר המותנה ירוצה בחופף בהיתן נסיבותיו האישיות של

המערער ובייחוד מצבו הבריאותי; ונוכח ניצני השינוי החיובי שהפגין. ולכן נקבע שיא בעונש מאסר בפועל של 10 חודשים.

12. ת"פ 33538-08-21 **מדינת ישראל נ' ח'** (לא פורסם 19.01.2023) - מדובר בשותפו של הנאשם, אשר הורשע על אותן עובדות. הצדדים התייחסו לגזר הדין בטיעוניהם. כאמור, בית המשפט קבע מתחם עונש הולם של 14 עד 42 חודשי מאסר בפועל, ומצא לסטות לקולה משיקולי שיקום ובשים לב לתקופת המעצר מאחורי סורג ובריח והגבלת החירות באזיק אלקטרוני בתיק זה, העמיד את עונשו על 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות וכן צו מבחן למשך 18 חודשים.

13. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה כאן נתתי דעתי לתפקידו של הנאשם כמבצע בצוותא לכל דבר ועניין - קידם את הקשר יחד עם ח' לאורך כל הדרך; מילא את המכלים בדלק; שילם בעד הדלק; נהג ברכב לביתה של המתלוננת והכין את הרכב למילוט בזמן שח' ירד והצית בפועל. יחד עם זאת, ברי כי חלקו של ח', שהצית בפועל ובעל המניע להצתה, גדול יותר מחלקו של הנאשם. כן נתתי דעתי לנזק שנגרם לרכבים ולסכנה שהקימו מעשיהם של הנאשם וח' ליושבי הבית, שנותרה כאן פוטנציאלית בלבד בהעדר התפשטות האש.

14. בשים לב למידת הפגיעה בערכים המוגנים, למדיניות הענישה הנוהגת כאמור, לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ולעקרון אחדות הענישה מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם כנע בין שנים עשר (12) חודשי מאסר לשלושים ושישה (36) חודשי מאסר בפועל.

15. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה נתתי דעתי להודאתו של הנאשם בכתב האישום בשלב מוקדם של ההליך; לעברו הנקי; לתקופת המעצר מאחורי סורג ובריח כחודשיים, ולמגבלות החירות שהוטלו עליו משך כשנה וחצי; השתלבותו ושיתוף הפעולה בטיפול הקבוצתי אליו הופנה על ידי שירות המבחן והדרך הטיפולית שעבר שקיבלה ביטוי בהמלצת שירות המבחן לעונש שיקומי.

16. **עיקרון אחדות הענישה** - "...עקרון אחדות הענישה נגזר אף הוא מעיקרון השוויון בפני החוק והוא מחייב שמירה על יחס הולם בין עונשיהם של נאשמים בעלי נסיבות אישיות דומות אשר ביצעו עבירות הדומות באופיין (ע"פ 4959/19 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, פסקה 4) (פורסם בנבו (12.6.2022) בהקשר זה נקבע כי יש לשאוף לכך שענישתם של שותפים שמואשמים בעבירות דומות באותה פרשה, תשקף את חלקו היחסי של כל אחד מהם בפעילות העבריינית (ע"פ 9919/17 **זועבי נ' מדינת ישראל**, פסקה 12) (פורסם בנבו (9.7.2019) "... (ע"פ 1074-22 **מוחסן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו (20.07.2022)). הנאשם וח' הורשעו על אותה מסכת עובדתית באותן עבירות. לשניהם נסיבות אישיות דומות, בגילם, בהיותם עובדים ומפרנסים ונעדרי עבר פלילי. שניהם עברו כבר דרך בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. שניהם לקחו אחריות והודו במיוחס להם. קיים הבדל בכך שח' הודה

בטרם נשמעו הוכחות בעניינו ואילו הנאשם הודה אחרי ישיבת הוכחות אחת. כמו כן ח' שילם פיצויים למתלוננת במסגרת הסכם סולחה. הבדל נוסף קיים בעובדות כתב האישום כאשר ח' היה זה שבפועל הצית את האש והוא בעל המניע לביצוע העבירה כפי שנעברה וחלקו היחסי בעבירה גדול יותר.

כאשר הנסיבות האישיות דומות, העבירה זהה, וחלקו היחסי של ח' בביצוע העבירה גדול יותר, שורת הדין והצדק דורשות שעונשו של הנאשם יהיה מצומצם יותר בהתאם לחלקו היחסי בביצוע העבירה.

17. מצאתי כי בנסיבות העניין, הדרך הטיפולית שעבר הנאשם כפי שעלה בהמלצת שירות המבחן, ועקרון אחדות הענישה בשים לב לגזר הדין בעניינו של ח' מצדיקים סטייה מצומצמת לקולה ממתחם העונש ההולם. אם ניקח בחשבון את חודשי המאסר הממשי בתיק זה, אשר היו מנוכים מתקופת המאסר, ואת התקופה בה הוגבלה חירותו של הנאשם בהיותו במעצר באיזוק אלקטרוני משך שמונה עשר חודשים, ניוכח שהסטייה מצומצמת בהיקפה.

18. משנמצא הנאשם כמתאים לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות, אני גוזר את עונשו כדלקמן:

א. **שישה (6) חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות**, נוכח הסטייה לקולה ממתחם העונש ההולם לא מצאתי לנכות את ימי המעצר בתיק זה - כ-70 ימים. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 13.07.2023 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות בשלוחת צפון - סמוך לבית סוהר מגידו.

ב. אני מורה על העמדת הנאשם בפיקוח שירות המבחן לתקופה של שנים עשר (12) חודשים מהיום, (17/5/23). הובהר לנאשם כי בהתאם להוראות פקודת המבחן, אם יפר את הוראות שירות המבחן, או יבצע עבירה נוספת בתקופת הפיקוח, צפוי עניינו לחזור לבית המשפט וניתן יהיה לגזור עליו עונש ראוי נוסף.

ג. לצד האמור אני גוזר עונש מאסר של עשרה (10) חודשים, אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מהיום, (17/5/23), ישוב ויעבור עבירת הצתה או עבירת אלימות אחרת מסוג פשע.

ד. אני מורה כי הנאשם יפצה את המתלוננת בסך שלושת אלפים שקלים (3,000 ₪). הפיצוי ישולם עד יום 01.09.2023. ב"כ המאשימה תודיע לזוכה על זכאותה כאמור.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ו אייר תשפ"ג, 17 מאי 2023, בנוכחות ב"כ המאשימה: עו"ד גב' מאיה מצליח; ב"כ הנאשם:
עו"ד פלאח והנאשם בעצמו.

זכות ערעור כחוק מהיום, הודעה.